

ת"פ 32264/10/17 - מדינת ישראל נגד ראז'ח אלסייד

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 32264-10-17 מדינת ישראל נ' אלסייד

בפני כבוד השופט עמית מיכלס

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ראז'ח אלסייד

הנאשם

ב"כ המאשימה עו"ד רונן גינגולד

ב"כ הנאשם עו"ד אסתר בר-ציון

גזר דין

רקע ועובדות

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו ובמסגרת הסדר דיוני, בשתי עבירות של פריצה בצוותא לבניין שאינו דירה וביצוע גניבה, לפי סעיפים 407(ב) ו-29(א) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: החוק); שתי עבירות של גניבת רכב בצוותא, לפי סעיפים 413 ב + 29(א) לחוק; גניבה בצוותא, לפי סעיף 384(א) + 29 לחוק; סיוע לגניבת רכב, לפי סעיפים 413 ב ו-31 לחוק.

2. על פי האמור בחלק הכללי של כתב האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום החזיק הנאשם, בין היתר, במשאית (מ.ר. 16-019-51) שרישונה פג במהלך חודש אפריל 2016 (להלן: המשאית).

על פי האמור בפרט האישום הראשון, ביום 29.9.2017 (ערב יום הכיפורים) בשעות הצהריים, פרץ הנאשם יחד עם אחר לעסק בבעלותו של ל.א, בדרך של חיתוך מנעול הברזל עם דיסק וניתוק שרשרת הברזל אליה הייתה קשורה מלגזה. הנאשם נכנס למלגזה, הניע אותה ונסע עמה לכפר ברא.

על פי האמור בפרט האישום השני, בין יום 28.9.2017 ליום 29.9.2017 בשעות הבוקר המוקדמות, פרץ הנאשם יחד עם אחר לעסק בבעלותו של ש.ד, בדרך של חיתוך שער הכניסה עם דיסק, וניסור כלוב המתכת שבתוכו הייתה מלגזה. הנאשם גנב את המלגזה וכלי עבודה רבים בשווי 50,000 ₪.

על פי האמור בפרט האישום השלישי, ביום 3.8.2017 לפנות בוקר, פרץ אחר למוסך בבעלותו של א.ב, בדרך של חיתוך מנעול בריח עם דיסק, וניתוק שרשרת הברזל אליה הייתה קשורה מלגזה. הנאשם הניע את המלגזה ונסע מהמקום. בהמשך העלו האחר והנאשם את המלגזה למשאית, והובילו אותה למקום שאינו ידוע למאשימה.

3. בין הצדדים לא הייתה הסכמה עונשית, אולם סוכם שהנאשם יופנה לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר לעונש.

תסקירי שירות המבחן

4. בפני בית המשפט הונחו שלושה תסקירים.

התרשמותו הראשונית של שירות המבחן, כפי שעולה מהתסקיר הראשון מיום 28.2.2019, הייתה שהנאשם צמצם את רמת המעורבות שלו בעבירות ולא לקח אחריות עליהן. קצינת המבחן התרשמה מהנאשם כאדם בעל יכולות תפקודיות הבאות לידי ביטוי בתחום התעסוקתי, והוא ביטא שאיפות לניהול אורח חיים נורמטיבי. לצד זאת עלה הרושם שהנאשם התקשה לזהות מצבי סיכון וייחס אחריות לגורמים חיצוניים, מצב שלדעת קצינת המבחן עלול להעמידו בסיכון לחזרה על התנהגות עוברת חוק. נוכח המלצת שירות המבחן לשלב את הנאשם בקבוצה טיפולית, נדחה הדין ב-4 חודשים.

קצינת המבחן התרשמה שלהליכים המשפטיים אפקט מרתיע על הנאשם. במאמר מוסגר אציין שלא ברור כיצד מסקנה זו עולה בקנה אחד עם עברו הפלילי של הנאשם והעובדה שלחובתו מאסר מותנה.

מהתסקיר השני מיום 24.6.2019, עלה שהנאשם השתלב בקבוצה טיפולית קצרת טווח, אשר מטרתה להכינו לטיפול ארוך ומעמיק, במסגרתה "שיתף מעט מעולמו הפנימי".

מהתסקיר השלישי מיום 23.9.2019, עלה כי בתקופת הדחייה השתלב הנאשם בקבוצה טיפולית נוספת, הגיע לרוב המפגשים ושיתף פעולה באופן מלא. בשים לב לאמור, המליץ שירות המבחן לבכר את השיקולים השיקומיים, ולהטיל על הנאשם צו מבחן של שנה ועונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות.

ראיות לעונש

5. מטעם המאשימה הוגש גיליון הרישום הפלילי של הנאשם, מעודכן ליום 3.10.2019 (ת/1) ועותק מגזר הדין

הכולל מאסר מותנה בן 3 חודשים (ת/2).

טיעוני הצדדים ודברי הנאשם

6. ב"כ המאשימה הפנה לגילו הצעיר של הנאשם ולעברו הפלילי המשמעותי, המצביע על כך שעונשים קודמים שהוטלו עליו לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע עבירות. לזכותו של הנאשם ציין את הודאתו במיוחס לו. מנגד הדגיש את חומרת מעשיו, תכיפותם, התכנון שקדם להם, ובכלל זה הגעתו למקום ביחד עם אדם נוסף, בצורה מאורגנת כשהם מצוידים במשאית במטרה להעמיס עליה את הרכוש הגנוב, ששווי רב.

ב"כ המאשימה התייחס לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, הן בהיבט הכלכלי והן בהיבט הרגשי, ולפגיעה בתחושת הביטחון של נפגעי העבירה. לדבריו, ניתן לראות במעשיו של הנאשם וחברו מעין "פשע מאורגן".

אשר להמלצת שירות המבחן נטען שהליך טיפולי של "פעם בשבוע" אינו מעיד על שיקום, כמשמעו בתיקון 113, ולפיכך אין לסטות ממתחמי הענישה מטעם זה.

ב"כ המאשימה ביקש לראות במעשיו של הנאשם שלושה אירועים שונים ונפרדים, כאשר לאישומים 1 ו-2 עתר לקבוע מתחם עונשי הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר, ובנוגע לאישום השלישי בין 6 חודשי מאסר שיכול יבוצעו בעבודות שירות ועד ל-14 חודשי מאסר בפועל. בשים לב לקיומם של נימוקים לקולא, ביקש למקם את עניינו של הנאשם ברף הנמוך של המתחמים ולהשית עליו עונש כולל של 28 חודשי מאסר בפועל. בנוסף ביקש להפעיל את המאסר המותנה במצטבר, זאת לצד מאסר מותנה ארוך ומרתיע, קנס משמעותי, פיצוי כספי, חתימה על התחייבות וחילוט המשאית, בה הסתייעו, לדבריו, הנאשם וחברו על מנת להעביר את המלגזות לשטחי הרשות הפלסטינית.

מטעם המאשימה הוגשה פסיקה התומכת הן בעמדתה העונשית והן בשיקולי הענישה.

7. מנגד ביקשה ב"כ הנאשם לסטות ממתחם הענישה ולהשית על הנאשם מאסר בעבודות שירות. מאחר שמדובר בענישה החורגת ממתחם העונש ההולם, הסכימה ב"כ הנאשם שיוטל עליו לרצות עונש של עבודות שירות לתקופה המקסימלית של 9 חודשים, מבלי לקזז את התקופה בה ישב במעצר. לדבריה, עבר הנאשם מאז מעצרו תהליך שיקום ארוך, בו השתתף במספר קבוצות, עבר טיפול פרטני, יצא לעבודה, ולא הפר את תנאי מעצר הבית בו שהה במשך כ-4 חודשים. עוד ציינה את הסכמת הנאשם לכך שיוטל עליו צו פיקוח לתקופה של שנתיים, שהיא תקופה ארוכה מזו עליה המליצה קצינת המבחן.

בהתייחס לדברי המאשימה נטען שמעשיהם של הנאשם וחברו רחוקים מלהיות "פשע מאורגן", הם אינם מתוחכמים, וכי לא ניתן לראות בדיסק בו נעשה שימוש כדי לשבור מנעול שרשרת כ"כלי ייחודי". לעניין הנזק שנגרם נטען כי בנוגע לאישומים 1 ו-2 המלגזות הושבו לבעליהן מבלי שנגרם להן כל נזק, וכי בנוגע לאישום 3 הנאשם הורשע בעבירת סיוע בלבד, מבלי שהייתה לו כל שליטה על המלגזה בשלב כלשהו. עוד נטען שאין כל ראיה לכך שהמלגזות הוברחו לשטחים.

אשר לעברו הפלילי של הנאשם נטען שהוא אינו "מכביד", וכי זו הפעם הראשונה בה לקח עצמו הנאשם בידיים ועבר הליך טיפולי, איכותי וטוב. לדבריה, כל קביעה לפיה אין לחרוג ממתחם הענישה מטעמי שיקום, תרוקן מתוכן את

משמעות ההליך הטיפולי בשירות המבחן לעבריינים שאינם משתמשים בסמים.

בשים לב לאמור ב"הלכת בני ג'אבר", ביקשה ב"כ הנאשם לראות בשלושת האירועים בהם הורשע הנאשם משום "אירוע אחד", זאת בשים לב לכך שמדובר בעבירות דומות שבוצעו בסמיכות זמנים. נוכח המלצת שירות המבחן, עתרה ב"כ הנאשם להפנותו לממונה על עבודות השירות.

ככל שהדבר נוגע לעתירה לחילוט המשאית, הרשומה על שמו של הנאשם, טענה כי מדובר באמצעי הפרנסה של הנאשם, אשר על שולחנו סמוכים 5 ילדים קטנים. לדבריה, ניתן להסתפק במקרה זה בקנס הכספי לו עותרת המאשימה ולתקופת המאסר הארוכה לו עתרה, ובכך לייתר את החילוט. עוד ביקשה ההגנה להפעיל את המאסר המותנה בחופף לכל עונש מאסר שייגזר על הנאשם.

מטעם ההגנה הוגשה פסיקה כללית התומכת בעתירתה לחרוג ממתחם העונש ההולם.

8. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה ואמר שהיו לו "קשיים", אותם עבר, וכי בטיפול למד לקחת אחריות. הנאשם הביע חרטה על מעשיו ואמר שהוא חוזר לחיים, לשגרה ולמשפחתו, "בקיזור לוקח אחריות ומביע חרטה".

קביעת מתחם העונש ההולם

9. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נעשית בהתאם לעיקרון המנחה הענישה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם הענישה ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

אירוע עברייני אחד או מספר אירועים נפרדים

10. הצדדים חלוקים בשאלה האם יש לראות במעשי הנאשם משום אירוע עברייני אחד, או שמא מדובר במספר אירועים שונים. הטעם המרכזי להכרה במעשי הנאשם וחברו באישומים 1 ו-2 כאירוע עברייני אחד הינו סמיכות הזמנים בין ההתפרצויות והגניבות, כאשר למעשה מדובר בשתי התפרצויות ושתי גניבות שבוצעו במהלך אותו הלילה, תוך הסתייעות באותה משאית וככל הנראה באותו אמצעי פריצה, כלומר הדיסק, ששימש אותם לחיתוך השרשראות כמפורט באישום הראשון, ולחיתוך שער הכניסה וכלוב המתכת, כמפורט באישום השני. מנגד, מעשי הנאשם וחברו פגעו בשני בעלי עסק שונים, אשר לכל אחד מהם נזק עמו יצטרך להתמודד בעצמו. בשים לב לנימוקי ההגנה ובשים לב לאמות המידה שנקבעו בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) (להלן: עניין ג'אבר), מצאתי שיש לראות במעשי הנאשם באישומים 1 ו-2 משום אירוע עברייני אחד. מנגד, האירוע המתואר באישום 3 בוצע כמעט חודשיים ימים לפני כן, ומכאן שמדובר במעשה המנותק בזמן ומובחן מהמעשים המתוארים באישומים 1 ו-2. במצב דברים זה יש לקבוע שעל אף שמדובר באותה שיטת פריצה וגניבה, הרי שמדובר באירוע עברייני נפרד.

11. ואולם, כפי שצינתי במספר החלטות בעבר, עמדתי היא שלדין בענין מספר ה"אירועים העברייניים" יש נפקות מעשית מועטה בלבד. הטעם לכך הוא ששעה שנקבע שמעשי הנאשם בשני אישומים או יותר מהווים אירוע עברייני אחד, עדיין יש מקום להתחשב לצורך קביעת המתחם העונשי במספר המעשים העברייניים המרכיבים את אותו "אירוע", זאת בשל העובדה ש"לעיתים, העובדה שהאירוע כולל כמה מעשים יכולה לשוות לו מידה נוספת של חומרה [עניין ג'אבר; ע"פ 2454/18 שיינברג נ' מדינת ישראל (2.12.2018) פסקה 20 לפסק דינו של השופט ע. פוגלמן].

הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה

12. מעשיו של הנאשם פגעו בערכים החברתיים שעניינם שמירה על קניינו של אדם, והצורך להבטיח לבעלי העסקים יכולת לנהל את עסקיהם באופן תקין ורציף, תוך שמירה על תחושת הביטחון האישי שלהם. על הנזק שנגרם לקורבנות הגניבות וההתפרצויות למיניהם עמד השופט ח. מלצר ברע"פ 7453/08 מדינת ישראל נ' אואזנה (31.12.2008). פסק הדין עסק אמנם בעבירת פריצה לבית מגורים, אולם דומה שדברי השופט מלצר יפים גם לענייננו, עת מדובר בפגיעה בבית העסק, בשינויים המתבקשים:

"כינוי עבירות של פריצה וגניבה מבתי, רק כ"עבירות נגד הרכוש" (כפי שמקובל לקרוא לעבירות מסוג זה), הינה הגדרה מוטעית. זאת מאחר שפריצה לביתו של אדם, טומנת בחובה לעיתים קרובות לא רק נזק כלכלי רב, אלא גם צער ועוגמת הנפש הנגרמים לקורבנות של עבירות אלה. הנה כי כן, אין מדובר בעבירות נגד רכוש גרידא, אלא בעבירות המפרות את פרטיותו של האדם בצורה הגבוהה ביותר. זאת ועוד הגדרת עבירות אלו כ"עבירות רכוש", נותנת תחושה מצמצמת וקונוטציה שגויה - לסובבים, באשר למהות העבירות שהתבצעו, הפוגעות במהות המתמצית באמירה: "ביתו של האדם - מבצרו". ברגע שביתו של אדם נפרץ, תחושת חוסר אונים וחוסר ביטחון ממלאת את ליבו. הנה כי כן, הפריצה אינה רק לבית - מבחינה פיזית, אלא בעיקרה חדירה לתוך התא האישי-משפחתי השמור ביותר של האדם."

ובהקבלה לענייננו, בתי העסק השונים מהווים מקור פרנסה לאנשים רבים. בבתי העסק מאוחסן לא אחת ציוד יקר ערך, המאפשר לבית העסק להתנהל ולפעול. מכאן שמשמעות גניבת הציוד מבית העסק רחבה בהרבה מהנזק הממוני הישיר שנגרם כתוצאה מאובדן הציוד. לא אחת גניבה במכשיר המשמש לצרכי העסק, או חבלה בו, עוצר פס ייצור, ומשבית את בית העסק מלספק שירותים שונים לקהל הצרכנים. במקרים אחרים נגנבת מבית העסק תוצרת שיוצרה בו. הנה כי כן אדם אחד עובד, נותן שירות או מייצר תוצרת בזיעת אפו, ואילו אדם אחר מגיע באבחה אחת, הורס, מנטרל, או נוטל את כלי העבודה או את תוצרת המפעל בקלות וללא מאמץ.

נזק עקיף נוסף הנגרם לבעל בית העסק הוא הצורך להשקיע ממון רב בביטוח עסקו (ככל שהדבר בכלל מתאפשר לו), או באמצעי מיגון מגוונים ויקרי ערך.

הפגיעה הקשה בתחושת הביטחון של האזרח, כמו גם בנזק הממוני שנגרם לו, כתוצאה מתופעה עבריינית זו, אותה הגדיר בית המשפט העליון כ"מכת מדינה", הוכרה כמצדיקה, ככלל, הטלת עונשי מאסר מחמירים, שיהיה בהם כדי להרתיע מפני ביצועם [רע"פ 1708/08 לוי נ' מדינת ישראל (21.2.08)].

13. במקרה שלפנינו, הנאשם התפרץ לבתי העסק במטרה לגנוב מהם מלגזות. בע"פ 11194/05 אבו סבית נ' מדינת ישראל, פסקה ג', (15.5.2006) התייחס השופט א. רובינשטיין לעבירות גניבת כלי רכב:

"למרבה הצער, תופעת גניבות הרכב טרם נעקרה מהשורש, ומכת המדינה שאליה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור (פסק דין בע"פ 5724/95 ניתן ב-12.5.96), כמעט שהפכה לעשר מכות; היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים, ופגיעתה רעה כלכלית ואנושית. המעט שבידי בית המשפט לעשות הוא לחזק את ידם של בתי המשפט הדיוניים בראייה מחמירה של העבירות הכרוכות בכך."

דברים ברוח דומה נאמרו גם על ידי השופט י. עמית בבש"פ 45/10 פאדי מסארוה נ' מדינת ישראל (8.1.2010), פסקה 6:

"פיתאום קם אדם בבוקר ומוצא... שמכוניתו חלפה עם הרוח, או במקרה הטוב, נפרצה ותכולתה נשדדה. חוזר אדם לביתו בסוף עמל יומו ומוצא כי מאן דהוא חדר לפרטיותו ונטל את רכושו ואת חפציו שאותם צבר בזיעת אפו ומיטב כספו. מי ימוד את עוגמת הנפש, הרוגז וחסרון הכיס שנגרמו למי שנפגע מאותן עבירות רכוש, שדומה כי ליבנו גם בהן, והסטטיסטיקה של העבירות הלא מפוענחות בתחום זה מדברת בעד עצמה. אין לראות בעבירות רכוש, כמו התפרצות לדירה או גניבת רכב, גזירת גורל שאין לה מענה בחוק ובפסיקה."

נסיבות הקשורות לביצוע העבירות

14. למעשי ההתפרצות קדם תכנון מוקדם, שבא לידי ביטוי במספר היבטים: בחירת עיתוי הפריצה והגניבה ביום הכיפורים; חברת הנאשם לאדם הנוסף, שזהותו אינה ידועה עד היום; הגעת השניים לבתי העסק כשהם מצוידים במשאית של הנאשם ובדיסק שנועד לסייע להם להתגבר על אמצעי המיגון השונים. ואכן, על מנת להיכנס לבתי העסק השתמשו הנאשם והאחר בדיסק לצורך חיתוך מנעול הברזל וניתוק שרשרת הברזל באישום הראשון, חיתוך שער הכניסה וחיתוך כלוב המתכת באישום השני, וחיתוך מנעול הברזל וניתוק שרשרת הברזל באישום השלישי.

חלקו של הנאשם ביצוע העבירות הינו משמעותי.

הרקע לביצוע העבירות הינו בצע כסף, זאת על אף שמתסקירי שירות המבחן עולה שהנאשם עבד כעשר שנים עובר למעצרו בעסק עצמאי לעבודות עפר.

בסך הכול גנבו הנאשם והאחר 3 מלגזות. מהאישום השני עולה שהנאשם והאחר גנבו בנוסף גם כלי עבודה בשווי של 50,000 ₪. לדברי ב"כ הנאשם, עליהם לא חלק ב"כ המאשימה, שתיים מתוך שלוש המלגזות הושבו לבעליהם. שוויה של המלגזה באישום השלישי אינו ידוע.

בשים לב לאמור, אני מוצא שרמת הפגיעה בערכים המוגנים הינה בינונית.

15. במקרים שלפנינו נגנבו מלגזות וציוד נוסף אגב פריצת הנאשם וחברו לבתי העסק. עיין בפסיקה הנוהגת לגבי עבירות של גניבת כלי רכב, מצביע על כך שככלל הושתו על הגנבים עונשי מאסר בפועל, כאשר עונשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות הוטלו במקרים חריגים בלבד, שאינם מלמדים על הכלל.

א. ברע"פ 1052/17 ג' ברין נ' מדינת ישראל (12.3.2017), נדחה ערעורו של נאשם, נעדר עבר פלילי, שהורשע, על יסוד הודאתו, בעבירה של גניבת רכב ונהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, ועונשו הועמד על ידי בית המשפט המחוזי מרכז-לוד על 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

ב. בע"פ 7163/13 כסוואני נ' מדינת ישראל (3.8.2014), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע, על יסוד הודאתו, בשתי עבירות של גניבת רכב ובשלוש עבירות של סיוע לגניבת רכב. בית המשפט העליון אישר מתחם ענישה של 12 עד 30 חודשי מאסר לכל עבירה. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הושת עונש מאסר בפועל למשך 4 שנים לצד ענישה נלווית.

ג. בע"פ 4836/11 חמאד נ' מדינת ישראל (11.1.2012), נדחה ערעורו של נאשם צעיר בעל עבר פלילי שאינו מכביד, אשר הורשע על יסוד הודאתו, בעבירות של גניבת רכב, מעשה פזיזות ורשלנות, החזקת מכשירי פריצה והפרעה לשוטט במילוי תפקידו. הנאשם נידון ל-14 חודשי מאסר.

ד. בעפ"ג (מרכז-לוד) 21707-01-17 מדינת ישראל נ' אפגאני (5.7.2017), נדחה ערעור של נאשם בן 23, נעדר עבר פלילי, שהורשע על יסוד הודאתו בעבירות של גניבת רכב ונהיגה בו ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח. הנאשם נידון ל-5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד ענישה נלווית.

ה. בעפ"ג (ת"א-יפו) 37710-05-16 מדינת ישראל נ' אזגילה (14.9.2016), התקבל ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם אשר הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירה של גניבת רכב ביחד עם אחר. בבית המשפט המחוזי נקבע מתחם עונשי הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר, חלף מתחם מקל יותר שנקבע בבית משפט השלום.

ו. בעפ"ג (י-ם) 2452-12-15 סלאיימה נ' מדינת ישראל (17.5.2016), נדחה ערעור נאשם שהורשע, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר דיוני, בעבירות של גניבת רכב, נהיגה בפזיזות ורשלנות, הפרעה לשוטט ונהיגה ללא רישיון ונגזר עליו עונש של 8 חודשי מאסר. במסגרת פסק הדין אושר מתחם ענישה הנע בין 8 ל-24 חודשי מאסר.

ז. בעפ"ג (מרכז-לוד) 61853-01-13 דעמה נ' מדינת ישראל (7.4.2013), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע על יסוד הודאתו בביצוע עבירה של גניבת כלי רכב, נהיגה פוחזת ברכב, הפרעה לשוטט וכניסה לישראל שלא כדין, ונגזרו עליו 15 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

- ח. בת"פ (רמ') 27176-08-17 מדינת ישראל נ' עבדאלגווד ואח' (28.10.2018), נקבע מתחם ענישה הנע בין שנה ל-3 שנות מאסר לגנב רכב שהיה חלק מחבורה שגנבה 3 כלי רכב, ומתחם ענישה הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר על אירוע בודד של גניבת רכב. על הנאשמים המרכזיים נגזרו עונשי מאסר שנעו בין 42 ל-98 חודשי מאסר בפועל, קנסות כספיים של עד 100,000 ש"ח וענישה נלווית. גזר הדין אינו חלוט.
16. בעבירות של התפרצות למקום שאינו דירה, מוטלים, ככלל, עונשי מאסר מאחורי סורג ובריא.
- א. ברע"פ 7709/12 סולטאן נ' מדינת ישראל (1.11.2012), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע על יסוד הודאתו, בביצוע עבירות התפרצות לבניין משרדים, תוך נטרול מנגנון האזעקה ומנגנון שער הכניסה וגניבת רכוש בשווי של כ-200,000 ש"ח. הנאשם נידון לעונש מאסר בפועל של 22 חודשים לצד ענישה נלווית.
- ב. ברע"פ 5328/09 מואיד נ' מדינת ישראל (30.6.2009), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע על יסוד הודאתו, בביצוע עבירות של התפרצות לבניין שאינו דירה, שהייה בלתי חוקית בישראל ועבירות נוספות, והושת עליו על ידי בית המשפט המחוזי עונש של 15 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.
- ג. ברע"פ 5552/10 ברכה נ' מדינת ישראל (25.7.2010), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירה של פריצה לבניין שאינו דירה וביצוע גניבה בצוותא, ועונשו הועמד על ידי בית המשפט המחוזי על 13 חודשי מאסר. באותו מקרה התפרצו הנאשם ואדם נוסף לשני ממפעלים וגנבו מהם רכוש בשווי כולל של 17,800 ש"ח.
- ד. בעפ"ג (מרכז-לוד) 45586-02-14 טרנוב נ' מדינת ישראל (13.5.214), העמיד בית המשפט המחוזי את עונשו של נאשם, אשר הורשע, בין היתר, בהתפרצות למשרדי חברה על 18 חודשי מאסר בפועל.
- ה. בעפ"ג (מרכז-לוד) 761-08-11 קנדיל נ' מדינת ישראל (27.9.2011), אושר עונש מאסר של 10 חודשים שהוטל על נאשם אשר הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירות של שהייה בלתי חוקית בארץ, התפרצות למוסך וגניבת מצלמה, תוך גרימת נזק לרכוש.
- ו. בת"פ (כפ"ס) 2640-10-12 מדינת ישראל נ' כהן (19.6.2013), הושת עונש של 15 חודשי מאסר וענישה נלווית על נאשם שהורשע בביצוע עבירות של פריצה לבניין שאינו דירה והחזקת כלי פריצה.
17. המאשימה הגישה, כתימוכין לעמדתה העונשית, מספר גזרי דין נוספים:
- א. בע"פ 3341/14 קוואסמה נ' מדינת ישראל (3.11.2015), אישר בית המשפט העליון עונשי מאסר של 5 שנים ושל 42 חודשים שנגזרו על שניים מתוך מספר נאשמים שהורשעו, על יסוד הודאתם, בהתארגנות לצורך גניבת 6 טרקטורים, העמסתם על גבי משאית שהביא עמו אחד מהם והעברתם לשטחים.

ב. בע"פ (נצ') 17061-12-17 מדינת ישראל נ' אזולאי (12.9.2018), נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירות של גניבת מלגזות וקשירת קשר לביצוע מעשים אלו. הנאשם בעל עבר פלילי ישן שאינו מכביד, והתסקיר בעניינו נשא אופי חיובי. באותו מקרה אומץ מתחם עונש הולם הנע בין 8 ל-20 חודשים לגבי כל עבירה ועל הנאשם הושת עונש של 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות מטעמי שיקום.

ג. בע"פ (נצ') 1263/06 מדינת ישראל נ' גל (26.12.2006), הוחמר עונשם של נאשמים שהורשעו, על יסוד הודאתם, בעבירות של גניבת רכב (2 טרקטורים ומלגזה) תוך הסתייעות במשאית לצורך הובלתם, התפרצות לבניין שאינו דירה, חבלה במזיד ברכב, קשירת קשר והסתייעות ברכב כדי לבצע פשע, והועמד על 18 חודשי מאסר בפועל לכל אחד. לאחר הפעלת מאסר מותנה הצטבר עונשו של נאשם 1 לכדי 22 חודשי מאסר.

ד. בת"פ (נת') 18277-08-18 מדינת ישראל נ' נגאר (18.7.2019), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירה של ניסיון לגניבת רכב בצוותא, ניסיון גניבה מרכב, חמש עבירות של גניבת רכב בצוותא, קבלת רכב גנוב, ועבירות נוספות, הקשורות כולן לארבעה אירועים שונים בהם לקח הנאשם חלק. בגזר הדין נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 45 ל-60 חודשים ועל הנאשם נגזר עונש של 45 חודשי מאסר בפועל.

ה. בת"פ (טב') 58602-01-16 מדינת ישראל נ' אבו מדיעם (27.6.2016), הוטל עונש של 18 חודשי מאסר בפועל על נאשם שהורשע, על יסוד הודאתו, בביצוע עבירות שעניין קשירת קשר לגנוב טרקטורים, סיוע לפריצה לבניין שאינו דירה וגניבת רכב בצוותא.

18. לאחר שנתתי דעתי לערכים המוגנים שנפגעו ולמידת הפגיעה בהם, לנסיבות ביצוע העבירות, ההכנה שקדמה לביצוע העבירות, ההסתייעות במשאית ובדיסק, ביצוע העבירות בצוותא חדא עם אדם נוסף שזהותו אינה ידועה, והעובדה שהאירוע העברייני מורכב משני אירועים שונים המפורטים באישומים 1 ו-2, במסגרתם נגנבו שתי מלגזות, אני קובע מתחם עונשי הנע בין 20 ל-36 חודשי מאסר. בגין האירוע נושא האישום השלישי, שעניינו סיוע לגניבת רכב אני קובע מתחם עונשי הנע בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

19. הנאשם, כבן 35, נשוי ואב לחמישה ילדים קטנים ואשתו נמצאת בעיצומו של הריון נוסף. מכאן שריצוי עונש מאסר יפגע בנאשם ובמשפחתו, אותה הוא מפרנס יחד עם אשתו.

לזכות הנאשם יש לזקוף את הודאתו במיוחס לו ואת החיסכון בזמן השיפוט. לצד זאת, יש לתת את הדעת לכך שמתסקירי שירות המבחן עלה שהנאשם צימצם את רמת המעורבות שלו בעבירות, על חלקן כלל לא לקח אחריות ולטענתו את חלקן לא זכר. עוד עולה מהתסקירים שהנאשם ייחס את החלק הפעיל בביצוע העבירות לשותפיו לעבירה.

הנאשם השתלב כאמור בהליך שיקומי במסגרת שירות המבחן, שבא לידי ביטוי בהשתתפות בקבוצה טיפולית קצרת טווח והשתלבות לאחרונה בקבוצה נוספת בה הוא משתתף עד היום.

20. לחובת הנאשם יש לזקוף את עברו הפלילי הכולל לא פחות מ-7 הרשעות קודמות. נכון הדבר שרוב העבירות בהן הורשע הנאשם בעבר אינן מן החמורות, באופן יחסי. עם זאת, ניתן לראות שהנאשם הורשע בין היתר בעבירות של התפרצות לבניין שאינו דירה, 2 גניבות, החזקת נכס חשוד כגנוב, תקיפה, הפרעה לשוט, התחזות לאדם אחר וזיוף, המצביעים על כך שהנאשם לא הורתע בעבר מהחוק. עוד עולה שבכל אחת מהרשעותיו זכה הנאשם ליחס סלחני ולעונשים קלים במיוחד, שככל הנראה פורשו על ידו באופן מוטעה כאזלת יד של המערכת וכמתן היתר להמשך פעילות עבריינית. במעשים בהם הורשע הנאשם במסגרת ההליך הנוכחי ניתן לראות אף עליית מדרגה מדאיגה, הן בשל חומרתם, הן בשל היקפם, והן בשל העובדה שהם בוצעו בשעה שמעל ראשו של הנאשם ריחף מאסר מותנה.

הנה כי כן, מדובר בנאשם המנוסה בחקירות משטרתיות ובהליכים פליליים בבתי המשפט, שלא הורתע מהם, ובחר לשים לנגד עיניו את טובתו האישית בלבד. אין חולק על כך שהטלת עונש מאסר על הנאשם תפגע במשפחתו, אולם היה עליו לחשוב על משמעות מעשיו טרם ביצוע העבירות.

במאמר מוסגר אציין שהנאשם לא הביע כל אמפטיה כלפי נפגעי העבירה.

סוגיית הסטייה מהמתחם משיקולי שיקום

21. סעיף 40ד (א) לחוק העונשין קובע:

"קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו."

על מעמדם של שיקולי השיקום במארג רקמת העונש ההולם, עמד כב' השופט ח. מלצר, בע"פ 3613/17 זייבלד נ' מדינת ישראל (17.1.2019):

"כידוע, סעיף 40ד(א) לחוק העונשין קובע כי בית המשפט רשאי לסטות ממתחם העונש משיקולי שיקום, אם "מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". סעיף זה מבטא את עמדת המחוקק כי יש ליתן, לעתים, מעמד בכורה לשיקול השיקומי על חשבון העיקרון המנחה בענישה, הוא עיקרון ההלימה, והכל במקרים המתאימים לכך. השיקולים שניתן לשקול בהקשר זה הם, בן היתר: "...המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפטיה כלפי נפגעי העבירה" (ראו: ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל, [פורסם בבב] פסקה 24 לחוות דעתה של חברתי השופטת ד' ברק-ארז (18.04.2018)) (ההדגשות הוספו - ע.מ.).

במקרה שלפנינו, לקיחת האחריות של הנאשם הינה מצומצמת. הנאשם לא הביע אמפטיה ולא התייחס בדבריו לנפגעי העבירה. נוסף על כך הליך השיקום שעבר הנאשם הינו הליך מתון, שלא היה כרוך במאמץ מיוחד מצדו, להבדיל מהליך גמילה, אלא בהשתתפות בקבוצות טיפוליות בלבד. משכך, יהיה מקום להתחשב בכברת הדרך אותה עבר הנאשם בגדרי

המתחם ולא בדרך של חריגה ממנו.

22. בנקודה זו אני מוצא להזכיר שגם אם בנסיבות המתאימות רשאי בית המשפט להעדיף את שיקולי שיקומו של נאשם ולחרוג ממתחם העונש ההולם לגביו, הרי שמדובר בסמכות שבשיקול דעת ולא בתוצאה מחייבת [רע"פ 7681/13 יוסף צדקה נ' מדינת ישראל (21.1.2014); ע"פ 5936/13 פלוני נ' מדינת ישראל (14.1.2015)].

מעבר לכך, ובשים לב לחומרת מעשיו של הנאשם, מצאתי שהטלת עונש קל תפגע בשיקולי הענישה האחרים, ובהם הרתעת הציבור מביצוע עבירות דומות.

23. מטעם ההגנה הוגשו פסק דין וגזר דין כתמיכה לעתירתה לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום [ת"פ 59812-02-16 מדינת ישראל נ' אור בוזגלו (15.3.2018); עפ"ג 14676-04-19 מדינת ישראל נ' דוד אלקיים (24.9.2019)]. לאחר שעיינתי בהחלטות שהוגשו מצאתי שלא ניתן ללמוד מהם גזירה שווה לענייננו, שכן הנאשמים באותם מקרים עברו הליכי שיקום משמעותיים שביטויים בהליכי גמילה מוצלחים, להבדיל מהנאשם דכאן, שנקודת הפתיחה שלו הייתה שונה בתכלית.

רכיבי ענישה נוספים

24. קנס - מאחר שמדובר בעבירה שבסיסה הוא כלכלי, יש מקום להטיל על הנאשם קנס שייתן ביטוי לחוסר הכדאיות בביצוע עבירות רכוש. לצד זאת, יש בקביעת גובה הפיצוי, יש לתת את הדעת למצבו הכלכלי של הנאשם.

25. פיצוי - אשר לרכיב הפיצוי - מדברי ב"כ הנאשם אני למד ששתי המלגות שנגנבו במסגרת אישומים 1 ו-2 הוחזרו לבעליהם. מכאן שהנזק שנגרם לבתי העסק בא לידי ביטוי בפגיעה בבית העסק עצמו. באירוע השני גנב הנאשם כלי עבודה בשווי של 50,000 ₪. באישום השלישי הורשע הנאשם בכך שסייע לאחר לגנוב מלגה שלא הושבה לבעליה.

בהתאם להוראות החוק, רשאי בית המשפט שהרשיע נאשם לחייבו לשלם פיצוי לאדם שניזוק או שנגרם לו סבל כתוצאה מהעבירה [סעיפים 35 ו-77(א) לחוק]. אשר להתחשבות בנסיבותיו האישיות של הנאשם לעניין קביעת גובה הפיצוי, נקבע שלהבדיל מעונש הקנס, הרי שפיצוי לנפגע העבירה אינו בבחינת עונש נוסף המוטל על נאשם בגין ביצוע העבירה, ומשכך הוא אינו קשור ביכולתו הכלכלית, כשם שבמשפט אזרחי לא נבדקת יכולתו של החייב טרם קביעת החיוב [ע"פ 5761/05 מג'דלאוי נ' מדינת ישראל (24.7.2006); רע"פ 2174/11 לוזון נ' מדינת ישראל (25.5.2011); ע"פ 1076/15 טווק נגד מדינת ישראל (07.06.2016) (להלן: עניין טווק)].

חילוט המשאית

26. המאשימה עתרה לחלט את המשאית של הנאשם מ.ר. 16-019-51, כפי שהודיעה בכתב האישום. ב"כ הנאשם התנגדה לבקשה, זאת הן מן הטעם שהמשאית משמשת לפרנסת המשפחה והן מן הטעם שככל שיוטל על הנאשם עונש

מאסר ממושך, אין מקום להטיל עליו עונש נוסף שיכביד עליו יתר על המידה.

לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים מצאתי שדין הבקשה לחילוט המשאית להתקבל. מדובר במשאית השייכת לנאשם, שהובאה על ידי הנאשם לבתי העסק השונים במטרה לסייע לו ולשותפו לגנוב את המלגזות ולהעמיסן על גבי המשאית. מכאן שמדובר באמצעי ששימש את השניים לצורך ביצוע העבירות.

כפי שעולה מהחלק הכללי של כתב האישום, אין חולק על כך שהמשאית שייכת לנאשם ואין חולק על כך שרישיונה של המשאית פג במהלך חודש אפריל 2016. נוכח האמור לא ברור כיצד שימשה המשאית את הנאשם לצורך פרנסתו, כאשר מנגד השתמש בה הנאשם מספר פעמים לצורך ביצוע עבירות פליליות חמורות.

ער אני לקושי הכלכלי שחילוט המשאית יטיל על הנאשם, אולם מנגד, יש לתת את הדעת לאפקט ההרתעתי הגלום בחילוט. נוכח הפגיעה הכלכלית שתיגרם לנאשם, מצאתי להטיל עליו קנס כספי סמלי בלבד.

סוף דבר

27. אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 20 חודשים.

אני מורה על הפעלת מאסר מותנה של 3 חודשים שנגזר על הנאשם במסגרת ת"פ 10343-10-15 של בית משפט השלום בבאר שבע.

שני המאסרים ירוצו בחופף ובמצטבר זה לזה, כך שסך הכול ירצה הנאשם עונש מאסר של 21 חודשים, בניכוי הימים בהם ישב במעצר 29.9.2017-26.10.2017.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 2.1.2020 עד השעה 09:00, במתקן הכליאה "ניצן", או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מגזר הדין. על ב"כ הנאשם לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 08-9787377, 08-9787336.

ב. מאסר למשך 6 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירת רכוש מסוג פשע.

ג. מאסר למשך 3 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו

ממאסר על עבירת רכוש מסוג עוון.

ד. קנס בסך 1,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 2.1.2020.

ה. הנאשם ישלם פיצוי לנפגעי העבירות באופן הבא:

לע"ת 4 בכתב האישום המתוקן (אורי משאל) סך של 3,000 ₪.

לע"ת 2 בכתב האישום המתוקן (שלום מאיר דדון) סך של 25,000 ₪

לע"ת 3 בכתב האישום המתוקן (אייל ברדה) סך של 25,000 ₪.

הפיצוי ישולם עד ליום 1.6.2020.

ו. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 10,000 ש"ח להימנע בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר מביצוע עבירת רכוש מסוג פשע. ההתחייבות תיחתם עד ליום 25.11.2019. לא תיחתם ההתחייבות, יאסר הנאשם למשך 30 ימים.

ז. משאית מ.ר 16-019-51 תחולט לטובת אוצר המדינה.

28. ההתחייבות והערבויות שנחתמו וכן הפיקדון שהופקד במסגרת הליכי המעצר, בין אם על ידי הנאשם ובין אם על ידי הערבים, ישמשו להבטחת התייצבותו של הנאשם לריצוי עונש המאסר. לאחר תחילת ריצוי עונש המאסר, יושב סכום הפיקדון לידי הנאשם או לידי הערבים לפי העניין, כפוף לכל מניעה חוקית אחרת, לרבות עיקול.

29. ניתן בזאת צו עיכוב יציאה מהארץ. ככל שהדבר טרם נעשה, יפקיד הנאשם את דרכונו במזכירות בית המשפט לא יאוחר מיום 19.11.2019.

30. ניתן בזאת צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי-מרכז לוד בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ' חשוון תש"פ, 18 נובמבר 2019, בנוכחות הצדדים.